Cyngor Celfyddydau Cymru

Coronafeirws: Cymorth i Unigolion

Cronfa Ymateb Brys

Cwestiynau Cyffredin

Ebrill 2020

Cyngor Celfyddydau Cymru
Arts Council of Wales
Noddir gan Lywodraeth Cymru
Sponsored by Welsh Government
Yn dyfarnu arian / Awarding funds from
Y LOTERI GENEDLAETHOL
THE NATIONAL LOTTERY®
Freelands Foundation

Cynnwys

Hanfodion y rhaglen	3
Cymhwysedd	4
Diffiniadau	5
Paratoi eich cais	6
Am y gronfa	9
Meini prawf a gwneud penderfyniadau	10
Gwybodaeth a chymorth	12
Arian arall y Loteri Genedlaethol	12

hyderus o ran anabledd CYFLOGWR

Mae'r Cyngor yn ymrwymedig i ddarparu gwybodaeth mewn print bras, Braille, Arwyddeg Prydain, Hawdd eu Darllen ac ar awdio. Ceisiwn ddarparu gwybodaeth mewn ieithoedd ar wahân i'r Gymraeg a'r Saesneg ar gais.

Hanfodion y rhaglen

Beth yw'r gronfa? I bwy mae hi?	Mae'r gronfa ymateb brys i ymarferwyr creadigol llawrydd sy'n profi caledi ariannol/colli incwm yn awr oherwydd coronafeirws. Arian argyfwng tymor byr ydyw i'w galluogi i oroesi'n ariannol ac yn artistig. Bydd y gronfa yn helpu unigolion i ddiwallu eu hanghenion ariannol mwyaf brys wrth archwilio'r cymorth posibl sydd ar gael gan gynlluniau'r Llywodraeth neu ffyrdd eraill o gynnal eu gweithgareddau. **Dim ond os nad oes gennych ffynhonnell arall o incwm y dylech ymgeisio i'r gronfa.** Cyhoeddwn **gronfa ymsefydlogi i unigolion** cyn diwedd Ebrill 2020. Nod y gronfa ymsefydlogi yw helpu ymarferwyr creadigol i allu goroesi a diogelu eu hymarfer creadigol.
Am faint gallaf ymgeisio?	Cewch grant o hyd at **£2,500**. Cewch ofyn am lai – does dim lefel isaf i'r grant. Gallwch ofyn am ragor na £2,500 dim ond os yw'ch cais yn cynnwys costau hygyrchedd (rhagor o fanylion yn yr adran, Paratoi eich cais, yn y ddogfen yma)
Pryd gallaf ymgeisio?	Mae dwy rownd ariannu. Rownd 1 Mae'n agored i ymgeisio o **ddydd Mawrth 14 Ebrill 2020** a'r dyddiad cau i ymgeisio ar-lein yw **5pm ddydd Llun 20 Ebrill**. Rownd 2 Mae'n agored i ymgeisio o **ddydd Mawrth 28 Ebrill 2020** a'r dyddiad cau i ymgeisio ar-lein yw **5pm ddydd Mercher 6 Mai 2020**.
Dyna'r unig help sydd ar gael?	Mae'n hanfodol bod yr arian cyfyngedig yma'n cael ei ddefnyddio ar gyfer y rhai sydd ei angen fwyaf. Felly os oes gennych chi ffyrdd o gael cymorth o ffynonellau eraill a fydd yn ddigonol ar gyfer y cyfnod yma, gofynnwn ichi beidio ag ymgeisio.

	Mae nifer o ffyrdd eraill y gall Llywodraeth Cymru a Phrydain eich helpu. Mae rhagor o wybodaeth yma

Cymhwysedd

Pwy all ymgeisio?	Ymarferwyr creadigol llawrydd sy'n: • profi caledi ariannol/colli incwm oherwydd coronafeirws • ennill dros hanner eu hincwm o waith llawrydd • gweithio'n bennaf (dros 50%) yn un o'r disgyblaethau rydym ni'n eu cefnogi (cerddoriaeth, dawns, theatr, llenyddiaeth, y celfyddydau gweledol a chymhwysol, y celfyddydau cyfun/amlddisgyblaeth, y celfyddydau digidol) • meddu ar hanes o weithio yn y tair blynedd diwethaf yn y sector diwylliant a ariennir yn gyhoeddus neu gyda sefydliad a ariennir yn gyhoeddus • 18 oed o leiaf • byw yng Nghymru • meddu ar gyfrif banc ym Mhrydain â'u henw cyfreithiol arno
Pwy sy'n methu ymgeisio?	Ni allwn ariannu: • unrhyw un sydd â mynediad at ffynonellau eraill o arian neu incwm • unrhyw un sydd ar seibiant fel rhan o gynllun Llywodraeth Prydain i gadw swyddi • myfyrwyr (gan gynnwys y rhai mewn addysg uwch) • academyddion neu weithwyr proffesiynol eraill ym maes addysg • unrhyw un dan 18 oed
Beth os nad ydw i'n llawrydd?	Os nad ydych chi'n gweithio'n llawrydd, ni ddylech ymgeisio. Rydym ni'n eich cynghori i ymchwilio i gynnig Llywodraeth Prydain ar gyfer cyflogau sy'n cael eu bygwth gan goronafeirws.

	(Gweler y Ffynonellau Eraill o Incwm isod.)
Beth os yw fy swydd mewn manwerthu, arlwyo neu swyddogaeth gymorth arall yn y sector creadigol?	Rydym ni'n blaenoriaethu cymorth i ymarferwyr llawrydd sydd â'u prif ffynhonnell incwm o'u gwaith creadigol. Rydym ni'n eich cynghori i ymchwilio i gynnig Llywodraeth Prydain ar gyfer cyflogau sy'n cael eu bygwth gan goronafeirws.

Diffiniadau

Beth yw 'ymarferwyr creadigol'?	Unigolion ac artistiaid creadigol sy'n gweithio yn y celfyddydau rydym ni'n eu cefnogi gan gynnwys artistiaid, ysgrifenwyr barddoniaeth, rhyddiaith neu ffuglen, dramodwyr, cynhyrchwyr, cyfarwyddwyr, dylunwyr, coreograffwyr, cyfansoddwyr, artistiaid gweledol, gwneuthurwyr, curaduron, perfformwyr.
Beth mae 'arian cyhoeddus' yn ei olygu?	Rhaid eich bod wedi cael grant i gyflawni gwaith neu wedi bod yn rhan o brosiect lle aeth grant i sefydliad arall. Gall hyn gynnwys arian gan gyrff fel Cyngor Celfyddydau Cymru, Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol, Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol, awdurdodau lleol, prifysgolion, cyrff y sector cyhoeddus, ymddiriedolaethau, sefydliadau ac ati.
Am beth y gallaf ymgeisio?	Arian i dalu am: • Treuliau brys na allant aros • Amser i ymsefydlogi, ymarfer eich celfyddyd a chysylltu â'ch rhwydweithiau creadigol o gydweithwyr • Gweithgarwch a/neu offer a fydd yn eich helpu i gynnal eich ymarfer a'ch cefnogi i barhau gyda'ch gwaith • Amser i feddwl a chynllunio ar gyfer y dyfodol Nid ydym ni'n disgwyl i ymgeiswyr gyflawni allbynnau creadigol yn uniongyrchol o gael yr arian yma.

Am beth na allaf ymgeisio?	Ni allwn ariannu: • cynigion sy'n canolbwyntio ar allbwn ar gyfer gwaith prosiect, er enghraifft, creu gwaith newydd, neu deithio gwaith • myfyrwyr am ffioedd dysgu addysg uwch a chostau cysylltiedig • ceisiadau gan bobl nad ydynt yn cael mwy na 50% o'u hincwm drwy eu gwaith llawrydd. Os ydych chi fel arfer yn cael incwm drwy swydd Talu wrth Ennill rydych chi wedi'i golli o ganlyniad i goronafeirws, mae'n bosibl y gallwch gael arian o gynllun gwarantu cyflogau'r Llywodraeth
A all rhagor nag un person yn yr un cartref fod yn gymwys?	Gallant – rydym ni'n gwybod y gall rhagor nag un person mewn cartref fod yn artist llawrydd neu'n ymarferwr creadigol llawrydd. Os yw pob unigolyn yn bodloni'r meini prawf cymhwysedd, a bod ganddo gyfrif banc ar wahân yn ei enw, bydd yn gymwys. Os oes rhagor nag un person sy'n ymgeisio o'r un cartref, dylai pob unigolyn sicrhau ei fod dim ond yn gofyn am arian am ei gostau personol.

Paratoi eich cais

Sut ydw i'n dangos caledi ariannol/colli incwm?	Mae angen ichi ddweud wrthym am unrhyw incwm yr ydych wedi'i golli. Mae hyn yn golygu rhoi gwybod inni am incwm sydd wedi'i gadarnhau neu rydych chi'n disgwyl ei gael ac yr ydych chi wedi'i golli. Mae angen ichi ddweud a ydych wedi archwilio ffynonellau eraill o gymorth (gweler isod) ac egluro pam nad ydynt ar gael ichi, neu ddim yn ddigon i'ch cefnogi. Efallai y byddwn ni'n cysylltu â chi i ofyn am dystiolaeth o hyn yn ddiweddarach, felly cadwch gofnod (fel eich cofnodion eich hun, negeseuon e-bost, copïau o gontractau ac ati).

Ffynonellau eraill o incwm rydym ni'n disgwyl ichi eu harchwilio	Mae'n hanfodol bod yr arian cyfyngedig yma'n mynd at y rhai sydd ei angen fwyaf. Felly os oes gennych chi ffyrdd o gael cymorth o ffynonellau eraill a fydd yn ddigonol ar gyfer y cyfnod yma, gofynnwn ichi beidio ag ymgeisio. Gallai ffynonellau eraill o gymorth nad ydynt yn rhai celfyddydol gynnwys: • Cymorth incwm i bobl hunangyflogedig gan Lywodraeth Prydain • Cynllun Cadw Swyddi Llywodraeth Prydain (ar seibiant/furloughed) • Budd-daliadau megis Credyd Cynhwysol a Lwfans Cyflogaeth a Chymorth (ESA) • Cronfa Cadernid Economaidd Busnes Cymru
Sut y byddai'r arian yma'n effeithio ar fy nghais am gredyd cynhwysol/ cymorth ariannol gan y Llywodraeth?	Ni allwn roi cyngor ar sut y gallai ein harian effeithio ar gredyd cynhwysol, nac ar unrhyw fudd-daliad neu arian arall. Cofiwch y gallai fod hefyd oblygiadau o ran treth. Am gyngor am hynny dylech gysylltu â Thollau a Chyllid ei Mawrhydi.
A oes angen imi roi cyllideb ichi ar gyfer sut y byddwn yn gwario'r arian?	Nac oes, y cyfan y mae angen ichi ei wneud yw dweud wrthym pam mae angen yr arian arnoch, ac am faint o arian rydych chi'n ymgeisio.
A oes angen 10% o arian cyfatebol arnaf?	Nac oes, nid oes angen arnoch unrhyw arian cyfatebol.
Mae gennyf ofynion hygyrchedd, pa gymorth y gallaf ei gael i lenwi'r cais?	Os oes gennych ofynion hygyrchedd, gallwch gysylltu â'n tîm grantiau a gwybodaeth: grantiau@celf.cymru
A allaf gynnwys costau hygyrchedd personol yn fy nghyllideb prosiect?	Gall pob ymarferwr ymgeisio am grant o hyd at **£2,500**. Os oes gennych gostau ychwanegol yn ymwneud ag anabledd, gallwch ymgeisio am hyd at **£2,000** ar ben y £2,500.

Beth yw costau hygyrchedd?	Yn y cyd-destun yma, gall costau hygyrchedd gynnwys y canlynol, ond heb fod yn gyfyngedig iddynt: • cymorth gofal personol yn y cartref • help gyda chludiant • teithio i apwyntiadau meddygol • cynorthwyydd personol • cymorth ychwanegol gan therapydd ar ben yr hyn rydych chi'n ei dderbyn ar hyn o bryd • eiriolwr • cymorth cyfathrebu fel cyfieithydd Arwyddeg (BSL), rhywun i gymryd nodiadau, cyfieithydd llafar i destun, siaradwr gwefusau, disgrifiad clywedol, hwyluso neu gyfieithu dogfennau i fformat hawdd ei ddarllen neu fformatau eraill fel print bras neu sain, cymorth cyfieithu os nad Saesneg yw eich iaith gyntaf • cymorth cyfathrebu o bell neu brynu meddalwedd ac offer i ddarparu cymorth cyfathrebu
Pa dystiolaeth fanc sydd raid imi ei chyflwyno?	Rhaid inni gael tystiolaeth i gysylltu popeth a phrofi: • mai enw'r cyfrif yw eich enw cyfreithiol • bod y cyfeiriad ar y cyfrif yng Nghymru • y cod didoli • rhif y cyfrif Rhaid i'r dystiolaeth fod: • yn y ddwy flynedd diwethaf (ar ddyddiad y cais) • cyfathrebiad banc swyddogol er enghraifft: - ffoto o'r cerdyn banc i'r cyfrif sy'n dangos enw, rhif a chod didoli'r cyfrif. (Os nad yw'ch enw i'w weld ar y cerdyn, bydd angen inni gael rhagor o dystiolaeth sy'n eich cysylltu â'r cyfrif)

	- Llythyr neu e-bost sy'n dangos yn glir mai'r banc a'i hanfonodd ac sy'n cadarnhau'r wybodaeth angenrheidiol - Cipluniau o'r sgrin sy'n dangos eich bod wedi mewngofnodi i'ch bancio ar-lein ac sy'n dangos eich enw a'r wybodaeth am eich cyfrif Efallai bydd raid ichi gynnwys sawl dogfen i brofi'r holl wybodaeth a dangos y cysylltiad yn glir. Os llwydda eich cais, gwiriwn y wybodaeth drwy ofyn ichi am fanylion pellach am eich cyfrif. Ni allwn dalu unrhyw arian ichi nes inni gael y wybodaeth yma a'i gwirio. Dalier sylw: • Ni allwn dderbyn cyfrifon cymdeithas adeiladu sydd dim ond yn gweithio gyda llyfr pás. • Ni allwn dderbyn cyfrifon ar y cyd ychwaith.
Os byddaf yn dechrau ymgeisio ar gyfer rownd 1 ond yn penderfynu aros tan rownd 2, a fydd eich system ar-lein yn arbed y gwaith rwyf eisoes wedi'i wneud?	Bydd, gallwch ddychwelyd i'ch cais ar unrhyw adeg, hyd yn oed os nad ydych wedi'i orffen.

Am y gronfa

Beth yw maint y gronfa?	Ein nod yw dyrannu ychydig dros 20% (sef £1.5 miliwn) o gyfanswm yr arian sydd ar gael i gefnogi'r ddwy gronfa i unigolion – y gronfa ymateb brys a'r gronfa ymsefydlogi. Mae'n ymddangos yn swm mawr o arian ond disgwyliwn dderbyn llawer o geisiadau i'r gronfa. Nid ydym ni eto wedi penderfynu ar y rhaniad terfynol rhwng y ddwy gronfa. Byddwn ni'n monitro nifer y ceisiadau a phenderfynu ar ôl cael gwybod am y gwir angen.

	Byddwn ni’n sicrhau mai’r un swm yn cael ei ddyrannu yn nwy rownd ymgeisio’r gronfa ymateb brys.
O ble daeth yr arian?	Rydym ni wedi ailddyrannu rhywfaint o’n harian cymorth grant oddi wrth Lywodraeth Cymru sydd hefyd wedi cyfrannu arian ychwanegol at yr arian sydd ar gael. Rydym ni hefyd wedi gwneud y penderfyniad anodd i ohirio am chwe mis ein rhaglenni agored i gais am arian y Loteri Genedlaethol ac ailgyfeirio’r arian i’r gronfa wytnwch. Byddwn ni’n adolygu’r sefyllfa yn nes ymlaen yn y flwyddyn a chyhoeddi pryd y bydd y rhaglenni yma ar agor eto. Mae Tŷ Cerdd a Llenyddiaeth Cymru yn cyfrannu’r arian y byddant fel arfer yn ei gynnig i unigolion. Rydym ni hefyd yn trafod gydag ymddiriedolaethau a sefydliadau i gael gwybod a hoffent gyfrannu at ein cronfa wytnwch. Mae ffynonellau eraill o arian ar gael oddi wrth sefydliadau eraill gan gynnwys cronfeydd cyni’r undebau llafur a chymdeithasau dyngarol.

Meini prawf a gwneud penderfyniadau

Sut byddwch yn atal pobl nad oes arnynt angen yr arian rhag ymgeisio?	Ein blaenoriaeth yn awr yw rhoi i weithwyr yn y celfyddydau yr arian sydd arnynt ei angen. Nid ydym ni’n gwneud y broses yn un gystadleuol nac yn gofyn am dystiolaeth o angen. Ond os yw ymgeisydd wedi cael arian o ffynhonnell arall, mae’n bosibl y bydd raid inni gymryd hyn i ystyriaeth os oes llawer iawn o geisiadau i’r gronfa. Rydym ni'n dibynnu ar artistiaid ac ymarferwyr creadigol i fod yn ystyriol o anghenion pobl eraill wrth ddewis ymgeisio am arian. Rydym ni’n ymddiried yn ein cymuned artistig i barchu hyn.
A oes unrhyw feini prawf arbennig y byddwch yn eu defnyddio i benderfynu pwy fydd yn cael yr arian?	Nid yw'r grantiau'n rhai cystadleuol ac rydym wedi creu proses gyflym a syml o ymgeisio. Ond rydym ni eisiau i’n harian gyrraedd y rhai mwyaf agored i niwed neu sydd wedi cael anawsterau yn y gorffennol i gael gafael ar arian.

	Rydym ni am sicrhau bod sector y celfyddydau a diwylliant yn cynrychioli orau ein cymdeithas. Rydym ni'n gobeithio y bydd yr arian yn galluogi'r amrywiaeth ehangaf o ymarferwyr creadigol i gael digon o incwm fel y gallant barhau i weithio'n llwyddiannus yn y dyfodol. Felly, rydym ni'n croesawu ceisiadau oddi wrth bobl dduon, Asiaidd ac o gefndiroedd ethnig, pobl F/fyddar a phobl anabl. Gallai rhai ymgeiswyr gael cymorth pellach i lenwi'r cais (gweler ein cwestiwn am ofynion hygyrchedd uchod)
Pryd caf fy mhenderfyniad?	Ein nod yw gwneud penderfyniadau mewn 3 wythnos o ddyddiadau cau. Os na allwn wneud hyn am unrhyw reswm, byddwn yn rhoi gwybod ichi.
Os byddaf yn llwyddiannus, pryd byddwn yn cael yr arian?	Byddwn ni'n awdurdodi taliadau cyn gynted ag y cawn eich llythyr derbyn grant oddi wrthych ac wedi cael cyfle i wirio eich manylion banc.
A fydd rhagor o rowndiau?	Na fydd - dwy rownd fydd. Dim ond i un y gallwch ymgeisio. Os gwnaethoch chi gais yn y rownd gyntaf, ni allwch ymgeisio eto yn yr ail.
Pam mae dwy rownd?	Nid pawb fydd yn barod am yr un gyntaf ac ni fydd pawb angen yr arian erbyn yr un gyntaf ychwaith. Rydym ni eisiau i bobl ymgeisio ar yr amser sy'n iawn iddyn nhw.
A allaf ymgeisio i'r gronfa ymsefydlogi i unigolion os cefais arian yn barod o'r gronfa ymateb brys?	Gallwch.
Faint o geisiadau fydd yn llwyddo?	Rydym ni'n gobeithio ariannu pob cais, ond yn yr amgylchiadau rhyfedd yma, nid oes modd inni wybod faint o bobl fydd yn ymgeisio.

A wnewch gyhoeddi enwau'r bobl sy'n cael grant?	Gwnawn. Fel ariannwr cyhoeddus, rhaid inni gyhoeddi enwau a manylion bras pawb sy'n derbyn arian drwy'r Cyngor.

Gwybodaeth a chymorth

Sut gallaf gael cymorth hygyrchedd wrth hunanynysu/ymbellhau'n gymdeithasol?	O ystyried y cyfyngiadau presennol, nid yw'n bosibl i gael cymorth wyneb yn wyneb (heblaw am roddwyr gofal rheolaidd). Byddwn ni'n parhau i gefnogi unigolion sydd â gweithwyr cymorth (gan gynnwys aelodau o'r teulu) drwy'r Gronfa Gymorth Hygyrchedd i ddehongli'r canllawiau a/neu ymgeisio. Y peth gorau i'w wneud yw cysylltu â ni: grantiau@celf.cymru
A allaf siarad â swyddog y Cyngor?	Mae ein staff yn ymroddedig i gefnogi a helpu artistiaid a sefydliadau celfyddydol. Ond fel pawb arall yn y cyfnod anodd yma, mae gan y Cyngor ddyletswydd i ofalu am eu hiechyd a'u lles. Mae ein staff ar hyn o bryd yn gweithio gartref, yn aml yn cydbwyso eu gwaith a'u hymrwymiadau teuluol. Felly ni allwn gynnig cyngor un wrth un ar sut i ysgrifennu ceisiadau ar gyfer y gronfa. Rydym ni wedi cynllunio'r broses i fod mor syml â phosibl, gan ofyn dim ond am yr wybodaeth sydd ei hangen arnom am eich amgylchiadau presennol. Mae ein gallu i roi cyngor yn gyfyngedig iawn ar hyn o bryd, ond os oes gan unigolyn anghenion hygyrchedd a bod angen cymorth pellach arno i lenwi'r cais, gall gysylltu â: grantiau@celf.cymru

Arian arall y Loteri Genedlaethol

Mae gennyf grant prosiect y Loteri Genedlaethol eisoes –	Rydym ni'n eich annog dim ond i ystyried ymgeisio i'r gronfa yma os nad oes gennych ddigon o arian i gwrdd â'ch anghenion mwyaf brys.

a yw hynny'n effeithio ar ymgeisio i'r gronfa?	Rydym eisoes wedi cysylltu â'r holl unigolion a sefydliadau sydd â grant Loteri Genedlaethol agored i roi gwybod iddynt beth y dylent ei wneud nesaf gyda'r arian yna. Os rydym ni eisoes wedi cysylltu â chi, darllenwch y cyngor yna'n ofalus cyn ymgeisio i'r gronfa. Os ydych chi'n derbyn arian arall gan y Cyngor, gallwch ymgeisio o hyd i'r gronfa, ond rhaid ystyried yn ofalus feini prawf y gronfa a pha arian sydd arnoch ei angen yn ystod coronafeirws. Os ydych chi'n derbyn arian arall gan y Cyngor, esboniwch pam nad yw'r arian yna'n ddigon i'ch cefnogi ar hyn o bryd.
Pryd fydd grantiau prosiect y Loteri Genedlaethol yn ailagor?	Nid oes gennym ddyddiad ar hyn o bryd. Ond mae'n debygol y bydd ein rhaglenni agored i gais arferol yn aros ar gau am 6 mis cyntaf 2020/21. Gwyddom fod grantiau prosiect y Loteri Genedlaethol yn rhan hanfodol o gynllunio busnes llawer o unigolion a sefydliadau. Byddwn ni'n gwneud ein gorau glas i ailagor y rhaglenni yma ar y cyfle cyntaf.